

BØGER

»Fra Nationalmuseets Arbejdsmark« 1933, som nylig udkom, indeholder som sædvanlig mange interessante og smukt illustrerede Afhandlinger. Af lokal Interesse er især et lille Stykke af Dr. Poul Nørlund om det Kalkmaleri, han afdækkede i Undløse Kirke, forestillende den hellige Birgittas Vision, et ualmindelig velbevaret (og sjældent) Billede, der viser Fødselsscenen i Betlehem med den svenske Helgeninde som Tilskuere til højre i Billedet. — Den største Artikel er C. M. Smidts Afhandling om det sagnrige Gurre. — (Medl. af Hist. Samf. kan faa Bogen for 2 Kr. + Porto ved Henv. til Sekretæren.)

I Høng Højskoles Aarsskrift for 1932 findes en Serie Breve, som Anders Jørgensen skrev til And. Stephansen paa en Udenlandsrejse i 1869, og en kort Levnedsskildring af den mærkelige Lægprædikant Jakob Fisker, ved Jens Peter Jensen.

Julehæftet *Ods herred*, udg. af Tage Christiansen, indeholdt i Aar af historisk Interesse bl. a. en Artikel om Stenstrup Museum og Laurits Jensen, nogle Skoleminder fra Rørvig i 50'erne og en Afhandling om Arild Huitfeldt (af Udg.). Pastor Jensen, Møgel-tønder, skriver om den kendte Slægt Bang, hvortil Grundtvigs Moder jo hørte. En gammel Kone skildrer Tjenestepigens Tilværelse i en Bondegaard i 70'erne, og til sidst gennemgaar Arkivar Hans Ellekilde »Sagnene om Esterhøj og Stenen paa Klint«. —

Af »Fortid og Nutid« udkom i 1932 9. Binds 2.—3.—4. Hæfte. Af Bidragene skal nævnes Folkemuseets Beretning for 1928—30, Kai Uldalls: Kirkens Profanbenyttelse i ældre Tid, og en Række udmærkede Oversigter over nyere Litteratur af historisk Art.

Foreningen »Danmarks Folkeminder« har udsendt Aug. F. Schmidts store Bog: »Danmarks Kæmpesten i Folkeoverleveringen«, hvor der ogsaa findes et stort Afsnit om Stenene i vort Amt; 127 omtales udførligt med alle de Sagn, som knytter sig til dem.

Af stor Interesse for os er ogsaa Hans Ellekildes store Afhandling om Højby Sogns Folkesagn (i Jubilæumsbogen »Foreningen Danmarks Folkeminder igennem 25 Aar«). Det er

en forbavsende Rigdom af Sagn og Minder, der her er fremdraget fra et enkelt Sogn, sikkert enestaaende her til Lands; og Sjælen i denne Indsamling, som Ellekildes Afhandling bygger paa, har været Laurits Jensen i Stenstrup, Stifteren af Højby Sogns historiske Samfund og af det dertil knyttede udmækede Museum.

Ikke mindst paa Grund af Højby-Afhandlingen vil vi stærkt anbefale Indmeldelse i »Danm. Folkeminder« (Adr. Kgl. Bibliotek, Kbhvn.). For Kontingentet, 4½ Kr., faar Medlemmerne hvert Aar udmærkede Bøger som de ovennævnte.

I Billedværket *Gamle Præstegaarde* med Tekst af H. Zangenberg og Tegninger af Hakon Spliid (Aschehoug, Kbh.) findes Billeder af Præstegaardene i Asminderup, Svallerup, Hjembæk, Vallekilde og Besser fra vort Amt.

I »Kallundborg Avis«s Jubilæumsnummer (1857—13. Okt.—1932) er der en stor Artikel om Byens Apoteks Historie (af Knud Bokkenheuser; Doc. Chr. Elling skriver om Kalundborg som Arkiteturby, og Politiflm. Dan Lund gennemgaar Gadenavnenes Udviklingshistorie.

A. T.
